

KONSTNÄRSCENTRUM
VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2020

Konstnärscentrum är en ideell förening, vars ändamål är att tillvarata de yrkesverksamma konstnärernas arbetsmarknadsintressen och aktivt arbeta för att skapa arbets- och inkomstillfällen, utveckla konstnärernas arbetsområden samt att se till att konstnärernas specifika resurser tas tillvara.

Under 2020 har Konstnärscentrum förmedlat XXX uppdrag, till ett sammanlagt värde av XXXX kr. Vi har synliggjort våra drygt 1300 medlemmar genom regionala hemsidor och andra digitala plattformar, uppsökande verksamhet, sociala medier, nyhetsbrev och liknande. Vi har arbetat främjande genom deltagande i regionernas kulturpolitiska arbete, samverkan med organisationer, träffar och konferenser. Konstnärscentrum har även stärkt medlemmarnas yrkesmässiga kunskap genom utbildning och kompetensutveckling.

Konstnärscentrum består av fem självständigt arbetande regionala föreningar och en huvudstyrelse. Huvuddelen av verksamheten bedrivs av de regionala föreningarna. De utser även huvudstyrelsen, som samordnar verksamheten, ansöker om medel från statliga Kulturrådet, fördelar och redovisar detta samt företräder Konstnärscentrum gentemot nationella organisationer och myndigheter.

Huvudstyrelsens verksamhet

Konstnärscentrums huvudstyrelse har under 2020 bestått av ledamöterna Mats Nordlund (Kc Väst), Anita Larsson (Kc Syd), Anna Ridderstad (Kc Öst), Tapani Björkbacka (Kc Mitt) och Rebecka Adelhult Feklistoff (Kc Nord).

För varje region finns en suppleantplats som fyllts av Felicia Björklund/Marcus Appelberg (Kc Väst), Roger Simonsson (Kc Syd), Karin Willén (Kc Öst), Ola Öhlin (Kc Mitt), Eirin Pedersen/Emil Österholm (Kc Nord). Huvudstyrelsen har under 2020 haft 5 ordinarie styrelsemöten, ett konstituerande möte och ett årsmöte. Årsmötet hölls 17 juni 2020.

Bo Lyngéus, Lyngéus Revisionsbyrå AB, Strängnäs har varit revisor.

Vid årsmötet 2019 valdes Anna Ridderstad (Kc Öst) till ordförande i styrelsen, med uppdrag att leda ett utvecklingsarbete i form av samordning mellan regionerna och starkare kontakter utåt mot nationella kulturpolitiska instanser och organisationer. Detta arbete har under 2020 förstärkts genom att två samverkansprojekt formulerats: Det första är en gemensam satsning på att utveckla våra digitala kanaler (hemsidor/sociala medier mm) som startar upp våren 2021, något som kommer att ge vår organisation tydligare kommunikation både mot medlemmar, beställare och samarbetspartners. Det andra är ett projekt under 2021 med samordning och utveckling av våra utbildningar, en nationell satsning på digitala medlemsträffar och utveckling av marknadsföring på området offentlig konst. Projektet finansieras av ett coronakrisstöd från Kulturrådet, och drivs av ordförande Anna Ridderstad och verksamhetsutvecklare Klara Ström. Vi hoppas att projektet kommer att ge mycket till våra medlemmar.

Pandemiåret 2020

När coronapandemin slog till i början av 2020 ritades kartan om för kulturlivet. Bildkonstnärerna drabbades av inställda utställningar och uppskjutna projekt, internationella utbyten gick om intet. Bristen på nätverkande och en osäker framtid gjorde att nya idéer inte tog form. När denna situation visade sig sträcka sig över ett år och mer blev situationen svår för många konstnärer, inte minst på grund av att många samtidigt förlorat brödjobb i andra branscher. I dag har viss utställningsverksamhet startat upp i anpassade former, och den digitala utvecklingen har gjort det möjligt att hitta nya samarbeten, men osäkerheten om hur konstlivet kommer att se ut på andra sidan pandemin är stor.

KLYS, där Konstnärernas Riksorganisation ingår, gjorde ett mycket bra arbete med att placera kulturskaparnas och kulturutövarnas frågor på agendan. Detta ledde till en rad olika statliga krisstöd, i början med dålig förankring i vår verklighet – vilket uppmärksammades både av KLYS och av centrumbildningarna i dialogen med Kulturdepartementet. Vårt gemensamma arbete ledde till en bättre anpassning av krisstöden, även om centrumbildningarnas linje är att medlen i huvudsak bör gå ut genom de redan etablerade kanalerna i form av fler och större verksamhetsstöd, arbetsstipendier mm.

Centrumbildningarna startade i mars 2020 ett arbete gentemot KLYS och Kulturdepartementet för att belysa vår viktiga uppgift att stötta våra medlemmar under pandemin. Konstnärscentrum formulerade en plan för stöttande verksamhet, som en del av ett större dokument där de olika centrumbildningarna

framförde sina möjligheter. För att kunna genomföra satsningarna krävdes nya resurser, något som nu slutligen kommit oss till del i slutet av 2020. I övrigt har Konstnärscentrums regioner anpassat sin verksamhet i den mån det har gått.

Konstdepartementet

Konstdepartementet, plattformen för konst i skolan som drivs av Kc Öst men är ett nationellt samarbete mellan Konstnärscentrum, Centrum för fotografi, Illustratörcentrum och Konsthantverkcentrum, stärkte sin position genom fler workshops på plattformen (i dag 137 st) och teknisk vidareutveckling. Ett coronakrisstöd från Region Stockholm användes till att arvoda konstnärer som utvecklar workshops för Konstdepartementet, en modell vi fortsätter med under det nya året. Två stora ansökningar, till Postkodstiftelsen och Arvsfonden, ligger inne för fördjupat arbete med området konstnärliga processer i skolan. Samarbetet med Stockholms stads utbudsplattform Kulan fortsatte, och samarbete med Region Norrbotten / Resurscentrum för Konst startade. Regionerna Stockholm, Norrbotten och Skåne/Syd är fokusområden för etablering 2021. På grund av pandemin blev antalet förmedlade uppdrag lågt, men genom fördubblad finansiering från Kulturrådet 2021 har vi nu möjlighet att anställa ytterligare en projektledare på 50% och vi kommer att ligga i startgroparna när läget lugnar ner sig för skolorna. Vi uppmanar också konstnärerna att se över hur de kan genomföra uppdragen digitalt.

Påverkansarbete

Genom deltagande i Folk och Kultur knöts nya kontakter och ökade synligheten för Konstnärscentrum som organisation. Vi deltog också på Samtidskonstdagarna, Statens konstråds konferenser "Gestaltad livsmiljö" och "Vad händer när lokala konstaktörer initierar offentliga konstprojekt?", KLYS konferens för konstnärers arbetssituation ute i regionerna. Av förklarliga skäl har antalet konferenser och träffar varit färre än vanligt.

Konstnärscentrum har genom Eirin Pedersen deltagit i Konstnärernas Riksorganisations arbetsgrupp för rekommendationer runt offentliga gestaltningsuppdrag. Resultatet släpptes våren 2020 och vi tar in rekommendationerna i vårt arbete. En process för att möjliggöra standardiserade avtal och arbetsprocedurer inom gestaltningsuppdrag har inletts av Svenska institutet för standarder, tillsammans med en rad aktörer. Konstnärscentrum deltar i och följer utvecklingen.

Inom centrumbildningarnas lobbygrupp finns målsättningen att medel från arbetsmarknadssidan ska föras över till centrumbildningarna efter omstruktureringen av Arbetsförmedlingen. I arbetet deltar Anna Ridderstad och Karin Willén för Konstnärscentrums del. Ett tillskott till finansieringen är en möjlighet att balansera den snedfördelning Kulturrådet uppmärksammas på från Konstnärscentrums sida, där antalet yrkesverksamma bildkonstnärer inte speglas i vårt verksamhetsbidrag i förhållande till andra centrumbildningar. Inför 2021 höjdes anslaget till centrumbildningarna med fem miljoner, och av den summan fick Konstnärscentrum 700 000 i höjning i förhållande till tidigare. För att balansera snedfördelningen behöver ytterligare justeringar ske.

Från regionerna:

Konstnärscentrum Nord

Coronapandemin och dess konsekvenser för medlemmarna har genomsyrat årets verksamhet och påverkat styrelsens arbete. Alla möten utom ett har varit digitala och med en i stora delar ny styrelse har det varit negativt att inte kunna träffas och lära känna varandra. Trots det kan vi på sikt se fördelar med digitala möten då vårt verksamhetsområde är mycket stort.

Tidigt, i det som senare visade sig bli en långdragen pandemi, kontaktade vi konstkonsulenter för att undersöka vilka åtgärder som planerats och för att ta del av de enkätundersökningar som gjorts i regionerna. Tillsammans med de övriga regionföreningarna inom Konstnärscentrum har vi arbetat för att möta effekterna av pandemin och på bästa sätt kunna stötta medlemmarna på kort och lång sikt. Gemensamt har vi formulerat handlingsplaner inom olika fokusområden för att långsiktigt verka för att konstnärernas arbetsmarknad stärks och utvecklas.

Konstnärscentrum Nord ger fortlöpande stöd till konstnärer genom bidrag till konstprojekt och idéskisser. Vid ansökningsomgången i april kunde vi se ett ökat antal ansökningar som en effekt av pandemin. Behovet av fria medel är mycket stort och under 2020 har styrelsen genom inställda fysiska möten och omfördelning av resurser delat ut sammanlagt 290 000 kronor i projekt- och idéskissbidrag. Exempel på övrigt styrelsearbete under året: Formulerat en handlingsplan mot kränkningar, övergrepp och sexuella trakasserier, gjort en handlingsplan för arbetet med Konstdepartementet, ingått i en jury för att välja ut konstnärer till ett konstprojekt som utlysts av Konstmuseet i Norr, bidragit till ett manifest som formulerats av KKV Skogen i Skellefteå, haft möte med kultursamordnare i Gävleborg för att diskutera samarbete och påbörjat planering inför Branschdagar för konst i norr (BRAK) som ska arrangeras i Östersund 2022.

Konstnärscentrum Mitt

Den verksamhetsplan som styrelsen antog för år 2020 innehöll förutom Kc Mitts tre stipendieformer även medlemsutbildningar, konstkonsultutbildningar, lokal medlemskontakt och olika former av verksamhet i regionerna. Så kom Coronapandemin och förutom stipendierna kunde inget av den övrigt planerade verksamheten genomföras.

Stipendieformerna är **”Nya Vägar”** som syftar till att hitta utställningsplatser som man normalt inte tänkt eller provat. **”Stipendiet för konstnärlig arbetsprocess”** ska ge medlemmarna möjlighet att tillsammans med kolleger genomför olika former av konstnärliga projekt. Samt **”Skissarvodet”** som syftar till att ge medlemmar möjlighet att få betalt för det förarbete som måste till när man exempelvis planerar en eventuell utställning. Skissarvodet måste ha en seriös mottagare av skissen men inga krav på att utställningen blir av. I ett försök att stimulera medlemmarna att ta fram underlag till nya utställningar och utsmyckningar höjde styrelsen detta stipendium till 10 000 kr. 21 medlemmar sökte bidraget, vilket till större delen motsvarar Kc Mitt:s budget för medlemsverksamhet.

Under 2020 gjorde Kc Mitt en undersökning över hur Corona pandemin påverkat medlemmarnas arbetsmöjligheter. Undersökningen visade att pandemin fick till följd att många inplanerade

utställningar inte genomfördes eller sköts upp, att inplanerad kursverksamhet inte genomfördes och att konstinköp som aviserats uteblev. Det har även genomförts en undersökning över vad 2019 års utbetalade stipendier gett i form av uppdrag, utställningar eller andra arbetsmöjligheter.

Antal medlemmar: 137

Konstnärscentrum Öst

Konstnärscentrum öst har under 2020 fortsatt arbetat med tre områden: Offentlig konst, utbildningar och skoluppdrag genom Konstdepartementet. Inom offentlig konst har fokus under det osäkra pandemiåret legat på att planera marknadsföring, formulera olika typer av tjänster vi kan erbjuda på området, utbildning av våra konstkonsulter och kartläggning av möjliga arbetsätt. Många nya byggprojekt har satts på paus, men kommer troligen i gång under vår eller höst 2021.

Konstnärscentrum öst kommer då att på ett uppdaterat sätt rikta sig till kommuner, arkitektföretag och byggprojektledare. Propositionen "Politik för gestaltad livsmiljö" är en viktig utgångspunkt i arbetet framåt. Våra utbildningar har digitaliserats och genomförts som planerat, med få undantag, både i Region Stockholm och Uppsala. Vi har fått god respons på detta, och ser digitala kurser som en viktig del av vår verksamhet även framöver eftersom det ger en helt annan tillgänglighet för konstnärerna. Arbetet med Konstdepartementet har fortsatt, i samarbete med Stockholms stad och snart även Region Uppsala. Ett coronakrisstöd från Region Stockholm gav möjlighet att ge arvoderade kurser för att skapa workshops till plattformen. Många skoluppdrag blev avbokade och intresset var svagt på grund av rådande situation, 2020 gav därför i stället möjlighet till arbete med ansökningar för starkare finansiering (Postkodstiftelsen och Arvsfonden) och teknisk utveckling av plattformen.

Konstnärscentrum öst har under året ökat sitt medlemsantal stort, vilket vi ser som ett resultat av vårt arbete men också att vårt arbete kommunicerats bättre genom sociala medier och aktiv närvaro i många sammanhang. En kampanj riktad till yrkesverksamma konstnärer gav därför gott resultat.

Antal medlemmar: 357

Konstnärscentrum Väst

Offentlig konst

Många av konstkonsulternas förstamöten/ informationsmöten med kommuner och byggaktörer har i år hållits digitalt. Uppdragsgivare har visat på större tveksamhet kring fortsatta uppdrag pga pandemin. För vissa konsulter blir det svårare och mer omständligt att hålla i projekt via videomöten. Vi planerar därför en kurs i detta som ska hållas inom kort. Resultatet av konsultuppdrag, skissuppdrag samt konstgestaltningar projektleda av Kc väst- konsult är det bästa sedan vi startade konsultverksamheten 2011! Detta beror med all säkerhet på att vi haft resurser kontinuerligt, konsulterna har gjort ett bra jobb och allt fler uppdragsgivare vet om att vi finns och hur vi arbetar. I och med att upphandling av konst ofta innebär långa processer över flera år, vet vi att årets goda resultat är frukten av många tidigare års arbete. Pandemins negativa inverkan kommer troligen att märkas först om ett par år.

(X)sites

2020 ägnades åt förberedelser för (X)sites biennial med start 2021. Kontakter och diskussioner har förts med VGR, Halland och Skåne (med Kc syd) i syfte att stärka det interregionala samarbetet för

långsiktig hållbarhet i (X)sites. Förutom flertalet individuella möten (zoom) har två Plattforms-möten med både regioner och kommuner hållits under hösten. Open call (X)sites 2021 lades ut i december.

Utställningsverksamhet

I Galleri KC visades 12 separat-utställningar, en medlemsutställning och examensutställning. I Skissernas Rum har sex konstnärer visat gestaltningsprocesser och dokumentation av konstgestaltningar. En konstnär fick flytta fram sin utställning pga covid- 19. Den utställningsperioden användes Skissernas Rum istället som en satellit till Kc väst- curerade utställningen Efterkänning- ett samarbete med Kungsbacka konsthall. Under året genomfördes utställningen "Efterkänning" på Kungsbackas konsthall. Utställningen var ett samarbete mellan Kungsbacka konsthall och Konstnärscentrum väst: 4 inbjudna medlemmar genom Open Call samt kuratorerna Zsuzsanna Larsson Gilice och Maja Kristin Nylander.

Residens

Ulricehamns kommun beviljade projektstöd genom VGR för att tillsammans med Konstnärscentrum väst erbjuda yrkesverksamma konstnärer att söka vistelse och stipendium till två olika historiska platser i Ulricehamns kommun under sommaren 2021. Maja Kristin Nylander och Zsuzsanna Larsson Gilice ansvarade för Open call som gick ut i december.

Antal medlemmar: 333

Konstnärscentrum Syd

Vår verksamhet med att söka upp tänkbara uppdragsgivare till gestaltningsuppdrag fortsätter genom att vårt nätverk av konstkonserter/rådgivare kontakter företag och organisationer som söker bygglov. Detta arbete under 2020 resulterade i uppdrag till ett värde av 10 650 000 kronor.

Fördelning av förmedlade uppdrag:

Gestaltningsuppdrag och skiss- och konsultuppdrag med **externa** uppdragsgivare

59 st fördelat på 43 kvinnor och 17 män.

Skissuppdrag med Kc Syds medel 7 st fördelat på 5 kvinnor och 2 män.

Övriga uppdrag ex konsult, projektledning, styrelsearbete mm

19 st fördelat på 13 kvinnor och 6 män.

Sammanlagt har 85 st personer haft uppdrag med konstnärlig anknytning i varierad grad.

Vår nyetablerade arbetsgrupp Plattform Kc Syd med bas i Malmö har fokus på konstprocesser i offentlig miljö. Under hösten 2020 har i samarbete med flera olika aktörer bland annat Malmö Konsthall genomförts föredrag, panelsamtal och utställningar som även livestreamats. Detta delvis med stöd från Malmö Stad och Region Skåne. Arbetsgruppen har också planerat för utlysning av 5 st skisstipendier. Linda Wallin är ny kontaktperson för Konstdepartementet.

Förberedelsearbete har pågått under hösten i samarbete med Kc Väst för att förlänga X-sites Land Art längs Sydkustleden, dock med vissa svårigheter att få full finansiering.

Coronaåret har försvårat fysiska kontakter och det verkar som många företag och organisationer har avvaktat med att starta upp nya projekt på grund av de osäkra förutsättningar som rått. Vårt

konsultnätverk har dock fortsatt arbeta med redan etablerade kontakter och många gestaltningsuppdrag har ändå förmedlats.

Antal medlemmar: 237

Sammanfattning

2020 har varit ett väldigt speciellt år som fått saker att röra på sig. Kulturens viktiga roll har uppmärksammats genom att den inte har kunnat vara verksam, och kulturutövarnas sedan länge krisartade situation har kommit upp i ljuset på ett nytt sätt. Det har också inneburit ett erkännande av kulturens strukturer, dit Konstnärscentrum hör, och deras viktiga roll för att främja kulturell verksamhet. Kanske kan vi se fram emot ett klimat där centrumbildningarna lyfts fram och där vi får en ökad finansiering för att kunna växa och utvecklas i samverkan med våra branscher efter pandemin. Under 2021 ser vi fram emot två nyanställningar och en ny struktur för digital kommunikation. Detta kommer att generera nya medlemmar och en stark utveckling av verksamheten, vilket behövs när verkligheten ser ut som den gör för konstnärerna. Viktigt i denna process är dialogen med medlemmarna för att förstå hur behoven ser ut, och att vara lyhörd inför hur samhället kommer att utvecklas efter pandemin för att hitta nya möjligheter att främja och förmedla konstnärliga uppdrag.

Stockholm __ / __ 2021

Rebecka Adelhult Feklistoff (Kc Nord)

Tapani Björkbacka (Kc Mitt)

Anna Ridderstad (Kc Öst)

Mats Nordlund (Kc Väst)

Anita Larsson (Kc Syd)